

[Justitsministeren.]

man mange steder spørgsmålet om hastighedsbegrænsning. Vi har tænkt os at imødekomme dette ønske i to tilfælde, nemlig i Kolding og Hobro, hvor indfaldsvejene, om jeg må bruge det udtryk, skræner stærkt nedad og derved opfordrer til en måske uforsvarlig hastighed. Det er en forsøgsvis ordning, og hvis jeg skulle tænke mig en hastighedsbegrænsning gennemført i Slagelse, kan jeg ikke gætte, hvor jeg skulle sætte hastighedsgrænsen. Således som de færdselsmæssige muligheder er i denne by, er det ikke muligt at fastsætte en maksimalgrænse; en 50 kms maksimalgrænse vil være helt urimelig visse steder i denne by. For at vi skulle skride til særlige foranstaltninger — men jeg tør ikke tage stilling, før sagen kommer fra vejdirektoratet — måtte der foreligge en ganske særlig begrundelse. Det er vanskeligt at sige, hvordan spørgsmålet skal løses, medmindre man — som man håber — før eller senere får etableret en omkørselsvej.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Den næste sag på dagsordenen var:

Spørgsmål om fremme af forespørgsel til stats- og udenrigsministeren af Bundvad m. fl.

(Forespørgslen findes i tidenden sp. 5051).

Formanden: Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den sidste sag på dagsordenen kan kun med tingets samtykke behandles i dette møde, men hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg samtykket som givet. (Ophold). Det er givet.

Man gik da til:

Første behandling af forslag til lov om ændring i lov om forbrugsbegrænsende foranstaltninger.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 2211, fremsættelsen i tidenden sp. 5051).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Peter Nielsen: Sidste år vedtog folkettingen den 14. marts en lov om forbrugsbegrænsende foranstaltninger. Begrundelsen for denne lov var, at forbruget var for stort i forhold til produktionen her i landet, og skulle dette forbrug opretholdes uden stigning i produktionen, ville det hæmme investeringerne og dermed skabe beskæftigelsesvanskeligheder ikke mindst for de nye store årgange. Valutasituationen viste iøvrigt, at en sådan forbrugsbegrænsning var nødvendig. Loven blev tidsbegrænset til to år og har kun gyldighed til udgangen af marts måned næste år. Det vil selvfølgelig være glædeligt, om produktionen til den tid har en sådan højde — og valutasituationen derved er blevet forbedret — at man atter kan give tilladelse til et øget forbrug, uden at det går ud over beskæftigelsen eller landets økonomiske status. Herom vil det vel nok være betænkeligt at spå på nuværende tidspunkt; flere i øjeblikket ukendte faktorer vil jo være afgørende, bl. a. bytteforholdet overfor udlandet.

Imidlertid må man håbe, at det på et givet tidspunkt må være muligt at ophæve bl. a. tøjskatten; men en sådan ophævelse kan berede visse praktiske vanskeligheder og nogen gene for handelen, idet man i detailforretningerne vil ligge med lagre af beskattede varer, mens nye ubeskattede varer vil komme i handelen, således at de beskattede varer ikke vil blive solgt. At refundere betalte afgifter på ikke solgte varer vil ikke være praktisk muligt, og man kan også befrygte, at handelen vil standse en overgang, idet forbrugerne vil udsætte deres indkøb, når det kan forventes, at afgiftsfrie varer vil komme i handelen; i hvert tilfælde vil der kunne blive et vist stop i detaillisternes indkøb hos grossisterne. For at modvirke dette og lette overgangen til afgiftsfrit salg foreslås det derfor her, at afgiften ikke pludselig skal bortfalde med sit fulde beløb, men at der skal ske en aftrapning, så at afgiftssatserne nedsættes hvert kvartal med højst 10 pct. af deres oprindelige størrelse. Hvornår man i fuld ansvarlighed overfor valutasituationen og dermed beskæftigelsen kan begynde denne aftrapning, må som omtalt være et åbent spørgsmål, hvorfor det har været nødvendigt at foreslå, at

[Peter Nielsen.]

finansministeren kan fastsætte tidspunktet for aftrapningens begyndelse, samt hvilke varegrupper den skal omfatte. Det må vel her forudsættes, at det bliver tøj-skatten, der jo rammer det nødvendige forbrug, der får den største og første prioritet. Man vil måske overfor en sådan ordning anføre, at folketinget på den måde delegerer sin magt til finansministeren, ligesom man gør den lov, der nu kun har gyldighed til 31. marts 1957, permanent. Men disse betænkkeligheder kan kun være af formel og ikke reel karakter. Hvis en finansminister ikke vil gennemføre en sådan afvikling på det tidspunkt, et folketingsflertal kunne ønske det og finder det forsvarligt, kan man hurtigt vedtage en folketingsbeslutning, der påbyder, at nu skal aftrapningen finde sted, ligesom man selvfølgelig også har i sin magt at vedtage, at afviklingen skal foregå hurtigt.

Selvom dette lovforslag ikke skulle blive vedtaget, er det derfor ikke sikkert, at loven om forbrugsbegrænsende foranstaltninger ophæves næste år. Foreløbige skatte-love er under skiftende regeringer ofte blevet forlænget. Alt vil som omtalt afhænge af, hvilken valutarisk situation landet til den tid befinder sig i.

Lovforslaget tager altså ikke standpunkt til, hvornår afgifterne skal bortfalde, men tjener kun rent praktiske formål, og finansministeren har derved efterkommet et ønske fra handelens side. Dette gælder ikke alene forslaget § 8, der er den væsentligste paragraf i lovforslaget, men også forslaget's øvrige bestemmelser, der bl. a. har til hensigt at forhindre, at den samme vare beskattes forskelligt, ved at der i nogle tilfælde ydes kontantrabatter på varen fra grossist til detailist og i andre tilfælde ikke. Ligeledes må den vare, der udleveres fra grossist til detailhandler, ikke beskattes højere end den, som vedkommende grossist udleverer til eget detailsalg. Endvidere forlænger man indbetalingsfristen for afgifterne 1 måned. I lighed med bestemmelserne i andre love

vedrørende afgifter, som skal nedsættes eller bortfalde, vil det være nødvendigt at indskrænke retten til at returnere varer til grossisterne og få erlagt afgift refunderet. Løvrigt opretholdes de gældende bestemmelser af teknisk karakter om avancer m. v..

Da det kun kan være i alles interesse, såvel forbrugernes som de handlendes og statens, at afgifterne til sin tid afvikles på den mest praktiske måde, skal jeg hermed på mit partis vegne anbefale det foreliggende lovforslag til vedtagelse.

Alfred Bøgh: Loven om forbrugsbegrænsende foranstaltninger udløber som bekendt den 31. marts næste år. I det udvalg, der blev nedsat til behandling af det konservative forslag til folketingsbeslutning om ændring af omsætningsafgiften af manufakturvarer og beklædningsgenstande m. v., har forhandlingerne især drejet sig om, hvordan man kunne afhjælpe de vanskeligheder, som man nu var klar over at handel og produktion ville komme ud for ved lovens udløb.

Det er givet, at som loven er udformet, vil det blive de handlende, der må tage tabet på de afgiftspligtige varer, de ligger inde med. Det er derfor klart, at de pågældende vil bestræbe sig for at ligge med så lille et varelager som vel muligt for at undgå tab. At dette kan få uheldige følger for handel, omsætning og produktion, er ligetil. Det har derfor været et af de emner, som vi har diskuteret indgående i udvalget.

Mit partis stilling er primært den ganske enkle, at vi mener, det måtte være rimeligt, at der fandt en tilbagebetaling sted af afgifterne ved lovens udløb; herved ville disse gener med hensyn til standsning af produktionen o. s. v., som jeg har omtalt, kunne undgås, idet man da havde sikret de handlende, at de kunne få deres penge igen. Vi mener, at det må de have et rimeligt krav på. Man har imidlertid fremhævet overfor os, at en sådan ordning vil være meget vanskelig at administrere. Jeg føler mig endnu ikke helt overbevist om, at det ikke vil blive den letteste ordning, og i

[Alfrød Bøgh.]

hvert fald vil det være den eneste retfærdige. Såvidt mig bekendt findes der i andre lande, i hvert tilfælde i Holland, fortilfælde, som viser, at det har man kunnet gennemføre.

Sekundært har der været talt om en aftrapning, og en sådan ordning skal vi ikke helt afvise, hvis den kan finde sted indenfor en rimelig tid. At en aftrapning ville begrænse handelens vanskeligheder, er vi klar over, og det er muligt, at mit parti vil gå med dertil, hvis den sker indenfor en ikke altfor lang periode; men vi ønsker i forvejen nøjere undersøgt, om det ikke vil være muligt at gennemføre vor oprindelige tanke.

De tekniske ændringer, der nu er foretaget, er jo tiltrådt af handelen som værende praktiske ting; det kan vi ikke have noget imod, og det kan vi anbefale. Derimod kan mit parti selvfølgelig ikke tiltræde § 8 — det er jo lovforslagets tap, hvorom hele sagen drejer sig — der giver ministeren bemyndigelse til at lade loven gælde i ubegrænset tid og kun fastsætter, at når han engang finder tiden inde til at ophæve den, skal der ske en aftrapning, som vil strække sig over 10 kvartaler.

Jeg behøver ikke i dag at komme med lange motiveringer for, hvorfor vi i sin tid ikke stemte for loven. Det er almindeligt kendt, at vi intet ansvar har for denne lovgivning, og vi anser det stadigvæk ikke for absolut givet, at de økonomiske vanskeligheder, der har været og stadig er, løses bedst på denne måde. Vi synes tværtimod, det ser ud til, at man, hvis man løser nogle vanskeligheder gennem denne lovgivning, skaber mange andre, idet tekstilbranchen er kommet ud for fortsatte og øgede vanskeligheder; vi er derfor langt fra overbevist om, at dette er den rigtige måde at afhjælpe økonomiske vanskeligheder på.

Loven blev jo i sin tid gennemført med forbrugsbegrænsende formål, men jeg har det indtryk, at finansministerens hovedmotivering for dens opretholdelse — selvom han måske ikke siger det direkte — nu er af indtægtsmæssig art. Hvis loven bliver forlænget som nu foreslået, opstår der et problem med hensyn til ordningen med sparebeviserne, og jeg vil gerne spørge den højtærede finansminister, om det er meningen, at den form for opsparing, som dengang

blev indført, skal videreføres, eller om ministeren har gjort sig andre tanker på det punkt.

Jeg skal slutte med at sige, at primært er vi absolut tilhængere af, at mulighederne for en tilbagebetaling af afgifterne undersøges. Vi finder, at en tilbagebetaling ville løse handelens problemer på bedste måde, at det vil være mest retfærdigt. Vi kan formentlig tiltræde en aftrapning indenfor en begrænset tid; men vi kan absolut ikke tiltræde, at finansministeren bemyndiges til at lade loven få ubegrænset gyldighedstid.

Weikop: For nogle dage siden sagde handelsministeren på tekstilmessen i Herning, at hun ikke kendte noget til, hvad regeringen ville foretage med hensyn til omsætningsafgifterne på tekstilvarer, men henviste til, at spørgsmålet blev behandlet i et udvalg. Hvis handelsministeren, inden hun var rejst til Herning, havde været lidt nysgerrig og spurgt den højtærede finansminister om hans hensigter, ville hun have kunnet orientere tekstilfolkene i Herning om indholdet af det nu foreliggende lovforslag, og i så fald tror jeg at ministeren helt sikkert ville have fået at vide, at alle tekstilfolkene dereovre ville protestere imod dette forslag, idet de utvivlsomt ville have sagt, at det i enhver henseende var utilstrækkeligt til at modvirke arbejdsløshed og krise indenfor tekstilproduktionen.

Den klarhed, som fra mange sider er forlangt om tekstilafgifterne, og som jeg gang på gang har efterlyst her i tinget, mener den højtærede finansminister nu at have imødekommet med sit lovforslag. Jeg skal ikke bestride, at det foreliggende forslag klart viser, at finansministeren ikke vil af med omsætningsafgiften på tekstilvarer, men det, hvorom f. eks. forbundsformand Holger Hansen i sin tale på Herningmessen ønskede klarhed, var, hvorledes man — det vil sige regeringen — ville afvikle omsætningsafgifterne, når loven udløber til næste år i april måned. Det er uægtelig noget helt andet end det, den højtærede finansminister foreslår. Forslaget går jo ganske enkelt ud på at bibeholde afgifterne — jeg tror, det tør siges: sålænge det passer regeringen. Det er selvfølgelig rigtigt, som det ærede medlem hr. Peter Nielsen påpegede, at ministeren ikke kan bibeholde afgifterne,

[Weikop.]

Hvis et flertal i tinget måtte bestemme noget andet. Det er klart, men lige så klart er det, at ministeren i modsætning til nu fritages for på et bestemt tidspunkt at fremsætte forslag om lovens forlængelse, og det er en meget væsentlig forskel. Efter lovforslaget skal altså partierne tage initiativ til at få omsætningsafgifterne drøftet i tinget, medens den nugældende lov bestemmer, at omsætningsafgifterne ganske simpelt falder væk til april næste år, medmindre ministeren fremsætter forslag om noget andet.

For nu at fjerne usikkerheden om afgiftens bortfald hæfter ministeren en afviklingsform på, der betyder en gradvis nedsættelse af afgifterne med en faktisk bibeholdelse af omsætningsafgifterne i 2½ år, efter at afgiftens bortfald er besluttet. Mon ikke forbrugerne, d. v. s. befolkningen, arbejderne, industri og handel, vil sige, at dette forslag er vel nok et af det frimodigste, der er fremsat i folketinget i lang tid. Arbejdere, forbrugere, industri og handel kræver afvikling, og de får nærmest til svar: „Goddag, mand — økseskaft!“. Finansministeren sikrer sig afgifterne i yderligere 2½ år.

Når jeg siger, at finansministeren sikrer sig afgifterne i mindst 2½ år, efter at beslutning om deres bortfald er bestemt, så er det, fordi de afgifter på tekstilvarer, der nu er gældende, ikke er afgifter, der i almindelig forstand indgår i statskassen; det ærede medlem hr. Alfred Bøgh var inde herpå. Forbrugerne får som bekendt sparebeviser, som staten skal svare til om nogle år. Her er altså tale om en meget væsentlig forskel. Efter forslaget skal forbrugerne betale afgifter på tøj til staten i stedet for at spare afgifterne på tøj op til senere udbetaling af staten.

Selvom mit parti ikke har medvirket til loven om omsætningsafgifter og påhængt sparebeviserne og således ikke har noget ansvar, kan vi dog ikke undlade at bemærke, at finansministeren nu med samlede ben springer over alle de bestræbelser, der for godt et års tid siden blev gjort, for at omsætningsafgifterne ikke skulle påvirke pristallet. Gang på gang lyder det fra fagforeningerne og fra befolkningen, at det er lavere priser, der ønskes, og ikke højere lønninger; men ikke desto mindre søger finans-

ministeren med en, forekommer det mig, flot håndbevægelse her at indkassere en kvart milliard kroner eller mere uden nogen modydelse i fremtiden. Det vil vi selvfølgelig ikke være med til.

Vi mener ganske vist, at klarhed om omsætningsafgifterne må tilvejebringes, inden tinget tager ferie, men på en helt anden måde end af finansministeren foreslået. Vi ønsker ikke, at afgifterne skal bestå ud i det blå. Vi ønsker en termin, også for påbegyndelsen af tekstilafgiftens afvikling.

Der er tre vægtige grunde til, at man snarest skal fastsætte terminerne for en virkelig afvikling af omsætningsafgifterne. Den første er, som forbundsformand Holger Hansen sagde det i Herning, at det er skæbnesvangert for industrien ikke at vide besked, for det er helt givet, sagde han, at hverken konfektionsfabrikker eller forbrugere vil dække sig ind med varer, der skal betales afgift af, når man ved, at disse afgifter kan spares ved at opsætte indkøbet til april; og dette vil kunne betyde store afsætningsvanskeligheder og stagnation i produktion og beskæftigelse i dette års sidste halvdel. Jeg er ganske enig med forbundsformand Holger Hansen i den opfattelse, han her har gjort gældende.

Den anden grund er, at man vel ikke fremdeles eller lang tid fremover kan opretholde afgifter til staten på absolut nødvendige forbrugsvarer, der bevirker, at staten på importerede varer får både told og omsætningsafgifter. Lad mig give nogle eksempler på, hvor høje disse to afgifter er tilsammen for importerede varer: på færdigt arbejdstøj 37,2 pct., på simpelt bomuldstøj ca. 32 pct., uldkonfektion 34 pct., ganske simple kunstsilkevarer 41 pct. og på gulvtæpper 62 pct. i samlede afgifter til staten. Disse procentsatser synes jeg taler for sig selv.

Den tredje grund er, at befolkningen vil føle sig narret, hvis den udover de to år, loven er fastsat til at løbe, ikke blot skal bære det offer at opspare de penge, hvormed tøjet er blevet beskattet, men efter forslaget også pumpe pengene ind i statskassen. Jeg tror ikke, nogen vil benægte, at det er tre vigtige grunde, der her er tale om.

Jeg kunne også godt lide at spørge: Vil regeringen, der dog nærede så store bekymringer for beskæftigelsen indenfor tekstil-

[Weikop.]

industrien, at den foreslog betydelige toldforhøjelser, et stykke tid begrænse mulighederne for god beskæftigelse indenfor tekstil- og konfektionsindustrien? Vil den lade tekstilarbejderne ganske i stikken? Vil den socialdemokratiske regering fremover beskutte det nødvendige tøj så hårdt, at man skulle tro, det drejede sig om overflødige luksusvarer eller overflødige nydelsesmidler? Vil regeringen fremdeles uddele sparebeviser og atter betale 14 mill. kr. af skatteydernes penge i administration, eller på hvilken måde vil regeringen modvirke afgifternes påvirkning af pristallet, hvis de opretholdes?

Vi for vort vedkommende vil gå ind for en afvikling af tekstilafgifterne, der fuldtud tilgodeser de forudsætninger, hvorunder socialdemokratiet og det radikale venstre vedtog afgifterne, idet vi meget vel kan se, at det er vanskeligt at bryde et forlig. Heroverfor siges det, at dette vil være uforsvarligt. Det kan da vist ikke kaldes uforsvarligt at opfylde de løfter, det radikale venstre og socialdemokratiet har givet befolkningen, og det kan vel heller ikke være uforsvarligt at få sparebevisordningen bragt til ophør.

Nej, det uforsvarlige skal ligge i, at staten ikke efter lovens udløb kan undvære disse penge. Dertil er at sige, at staten til dækning af sine udgifter aldrig har rådighed over penge, den ikke har til disposition, og de penge, omsætningsafgiften på tekstilvarer indbringer, er netop penge, som staten ikke har til disposition. Det var nemlig en klar forudsætning, da socialdemokratiet og det radikale venstre vedtog loven, at staten ikke skulle disponere over pengene, og jeg kan dårligt tænke mig, at det radikale venstre ville være gået med til loven i sin tid, hvis der var åbnet regeringen adgang til øget forbrug, og det ligegyldigt om pengene, der stammede fra tekstilafgifterne, blev anvendt til militære anlæg, folkepension eller andet.

Skulle man nære tvivl om det, jeg her siger, kan jeg henvise til lovens § 50, der lyder således:

„De i henhold til afsnit I indkomne beløb indsættes på en særlig konto i Danmarks Nationalbank. Af de på denne konto hensatte midler udredes de beløb,

som kommer til udbetaling i henhold til den i afsnit III omhandlede ordning, samt de hermed forbundne administrationsudgifter. De på kontoen indestående midler efter fradrag af de foran anførte udgifter vil til sin tid være at afskrive på statens reguleringskonto.“

Der er ikke noget at tage fejl af. Pengene må ikke bruges til andet end afgifternes tilbagebetaling og administration, og bliver der noget tilbage, skal det indgå på statens reguleringskonto.

Så meget om tekstilafgifterne. Noget anderledes stiller det sig med afgifterne på de øvrige varer: guld, sølv, radio og meget mere. Det er imidlertid åbenbart, at der er store erhvervsmæssige interesser knyttet til disse varer, og derfor mener jeg, at afgifterne bør tages op til overvejelse og drøftelse ved den nugældende lovs udløb.

Efter det, jeg her har sagt, vil man kunne forstå, at vi mener, at det er rigtigt nu at få gennemført en lov, der sikrer afvikling af tekstilafgifterne og dermed beskæftigelse indenfor tekstil- og konfektionsindustri, og vi finder det også rigtigt at gennemføre de lempelser i afgiftsbetalingen og de tekniske ændringer, som den højtærede minister har foreslået, selvom der godt kan være et eller andet, der ville være grund til at se på igen i udvalget. Jeg vil gerne udtale min glæde over, at den højtærede finansminister har ladet de af mig så mange gange påpegede overflødige avancebestemmelser falde.

Det er stærkt påkrævet at få en lov om disse forhold gennemført før ferien. Det vil jeg gerne understrege så stærkt som overhovedet muligt, men når det er sagt, mener jeg også at måtte fremhæve, at det bør være en lov, som befolkningen kan være tjent med, og som ikke lader prisudviklingen gå i den forkerte retning, en lov, der kan fremme beskæftigelsen, og en lov, der ikke er med til at lukke portene i virksomhederne.

Bertel Dahlgaard: Det radikale venstre kan tiltræde de i §§ 1—7 foreslåede ændringer, som alle er ønsket af erhvervene. Jeg ville dog gerne have, at man i udvalget nærmere drøftede, om man måske kunne udstrække kreditfristen for afgifternes indbetaling noget længere end foreslået, hvis der iøvrigt kan opnås enighed om loven som helhed.

[Bertel Dahlgaard.]

Hvad angår afviklingen af afgifterne, ligger det vel nok klart for alle, at en beslutning i dag om tidspunktet for afgifternes bortfald ikke er mulig. Spørgsmålene i forbindelse med den økonomiske udvikling og valutaisituationen samt besparelserne på finansloven er endnu så uafklarede, at ingen vil turde tage ansvaret for at træffe en afgørelse i dag. Jeg går ud fra, at ingen her i tinget formentlig ønsker at foretage sig noget, der kan rokke ved den valutastabilisering, der er indtrådt her i landet efter kriselovens gennemførelse i marts i fjor.

Man vil så selvfølgelig kunne sige, at man kunne vente med at tage standpunkt til engang i efteråret, men jeg har selv den anskuelse, som jeg har forstået at også erhvervene har, at det vil være af afgørende betydning for både fabrikation og handel, at den nuværende usikkerhed ophører, og at man allerede nu får sikkerhed for, at afgifterne ikke til sin tid vil falde bort på een gang og derved berede handelen tab. Jeg har forstået det således, at det er dette, finansministeren har søgt at imødekomme med det foreliggende lovforslag.

Jeg må dog mene, at det er et meget langt tidsrum for afvikling, der er foreslået. Det må nok kunne forkortes. Jeg kan heller ikke være enig i, at den højtærede minister enevældigt skal kunne bestemme tidspunktet for afviklingens påbegyndelse. Der må findes en form for folketingets deltagelse i denne afgørelse.

De spørgsmål, jeg her har nævnt, må der nu forhandles videre om i et udvalg, hvor der også må kunne skaffes fuld klarhed over, om erhvervene ønsker bestemmelser om afviklingens karakter fastlagt nu, eller om man hellere vil se tiden an og afgørelsen udskudt til efteråret. Jeg er i og for sig enig med det ærede medlem hr. Alfred Bøgh i, at det ville jo have været mest ønskeligt, om afviklingen af afgifterne til sin tid kunne foretages på den måde, at afgifterne for de bestående varelagre ved udløbet tilbagebetaltes. Der foreligger for udvalget forskellige oplysninger om, at man har søgt at praktisere en sådan ordning i Holland, men jeg er næsten sikker på, at de fleste, der læser disse bestemmelser igennem, vil være enige i, at noget sådant tør vi ikke indlade os på. Ordningen er næsten umulig

at administrere, og den giver en næsten ubegrænset adgang til omgåelse af lovgivningens bestemmelser.

Enhver forstår selvfølgelig, at fabrikation og handel indenfor tekstilområdet berøres meget føleligt af tøjskatten og den gennemførte toldforhøjelse. Jeg advarede så stærkt, jeg kunne, imod, at man dyngede toldforhøjelserne oven på tøjskatten, og jeg sagde dengang til de konservative, at de nu nøje måtte overveje, hvad de her foretog sig, og at de ikke måtte regne med, at de ved gennemførelsen af toldafgifterne kunne tvinge til beslutninger vedrørende tøjskatten, som ikke kunne forsvares ud fra de økonomiske synspunkter, som her måtte være afgørende. Lignende advarsler rettedes til de konservative fra den samlede handel. De konservative ser nu resultatet af partiets virksomhed, og det bør dog formentlig afholde partiet fra at rette angreb mod os, som advarede mod de øgede byrder, de konservative sammen med regeringen dyngede på erhvervet.

Det ærede medlem hr. Weikop talte om anvendelsen af de penge, det her eventuelt drejer sig om efter 1. april 1957, og om forbrug eller ikke-forbrug af de pågældende penge. Jeg gør opmærksom på, at sådan er forholdet jo ikke. Det, det drejer sig om i denne forbindelse, er spørgsmålet om størrelsen af statsbudgettets overskud, og jeg er tilbøjelig til at tro, at når vi om nogle få dage kommer til den almindelige politiske drøftelse af spørgsmålet om statens stilling på disse områder, vil man se baggrunden i fuld belysning af de synspunkter, jeg her har fremsat.

Jeg skal dermed anbefale lovforslaget til videre behandling i udvalget.

Ingmar Wagner: Da mit partis ordfører, det ærede medlem hr. Aksel Larsen, ikke kan være tilstede ved denne forhandling, skal jeg i stedet fremsætte nogle udtalelser.

Denne lov om såkaldt forbrugsbegrænsende foranstaltninger var jo en del af de forholdsregler, hvormed regeringen i 1954 og 1955 påstod at ville redde Danmarks valuta. Det er ubestrideligt, at Danmark på det givne tidspunkt og forøvrigt også nu befinder sig i en valutakrise, men det er lige så ubestrideligt, at det ikke er den danske befolkning, der er skyld i denne

[Ingmar Wagner.]

valutakrise, som er forårsaget af en forfejlet politik på udenrigshandelens område såvel som af militærudgifterne, der er langt større, end Danmark er i stand til at bære. Man havde imidlertid den dristighed dengang at fremsætte den beskyldning mod det danske folk, at det ved sit altfor store forbrug var skyld i valutakrisen, og med den begrundelse gennemførtes forskellige forbrugsbegrænsende foranstaltninger såsom renteforhøjelser, sociale nedskæringer, indskrænkning i boligbyggeriet og beskæftigelsen o. s. v., hvilket desuden suppleredes bl. a. med den nævnte lov. Ved gennemførelsen af de nævnte foranstaltninger og med vedtagelsen af denne lov blev det i agitationen såvel her i tinget som udenfor fremhævet, at her var der tale om midlertidige foranstaltninger, og hvis befolkningen ville bringe de nødvendige ofre i en begrænset tid, ville valutakrisen være overvundet.

Derfor blev loven om forbrugsbegrænsende foranstaltninger også gjort tidsbegrænset eller, som det så lovende hed, midlertidig, idet den trådte i kraft den 15. marts 1955 og skulle udløbe med udgangen af marts 1957. Forsåvidt er det mærkværdigt, at man nu kommer med et ændringsforslag til denne lov. Det er jo udtrykkelig fastslået ved lovens vedtagelse i 1955, at der er tale om en midlertidig lov, og at den skulle udløbe med udgangen af marts 1957; der burde altså ikke være mere at snakke om. Det skulle da lige være, at man naturligvis kunne have ophævet den urimelige tøjsskat forlængst. Omsætningsafgiften på tekstilvarer og beklædningsgenstande er jo den væsentligste del af loven om forbrugsbegrænsende foranstaltninger og giver som bekendt statskassen en årlig indtægt på et par hundrede millioner kroner.

Vi kommunister har talrige gange foreslået at ophæve tøjsskatten, men har ikke kunnet få tilslutning hertil i tinget, og nu er vi altså stillet overfor et forslag til lov om ændring i lov om forbrugsbegrænsende foranstaltninger. Dette forslag er i den dertil indrettede dagspresse blevet fremstillet som et forslag til lov om, hvorledes bl. a. tøjsskatten skal afvikles.

For at forhindre begrebsforvirring er det nødvendigt med det samme at sige, at dette aldeles ikke er tilfældet. Det lovforslag,

vi her behandler, er ikke et forslag om afvikling af tøjsskatten og de øvrige omsætningsafgifter, men derimod et forslag om forlængelse på ubestemt tid bl. a. af tøjsskatten. Det bliver herved umiddelbart indlysende, hvorfor omsætningsafgiften fik netop den udformning, den fik i 1955.

Trods talrige advarsler traf man dengang den ganske urimelige ordning, at omsætningsafgiften på tekstilvarer, beklædningsgenstande og andre nødvendige forbrugs-genstande skulle lægges i fabrikant-, importør- eller engrosleddet og ikke skulle pålægges detailhandelen. Det var naturligvis umiddelbart indlysende, hvorfor man valgte at lægge afgiften i det første led: derved undgik man, at køberne af de pågældende produkter på regningen kunne se, hvor meget de skulle betale som omsætningsafgift. Afgiften blev pålagt fabrikanter og importører i engrosleddet og gik derfor ind i varens almindelige pris, hvilket forøvrigt også har ført til en ekstra forhøjelse af varepriserne, eftersom det ikke har kunnet undgås, at handelens mellemlid på mangfoldige områder har beregnet sig avance også af omsætningsafgiften.

Som sagt, det var indlysende for enhver, at det var en af hovedgrundene til den udformning, man gav loven om omsætningsafgiften. Det lovforslag, der nu foreligger, viser imidlertid, at man også har haft en anden grund. Når afgiften pålægges ikke i detailleddet ved det umiddelbare salg til forbrugerne, men lægges i producentleddet, bevirker det, medmindre der i tide træffes en fornuftig afviklingsordning, at handelens senere led på et tidspunkt, da det måtte behøve at lade omsætningsafgiften udløbe, ligger inde med varer, som er købt til en højere pris, end de derefter vil kunne købes til, eftersom de er belastet med omsætningsafgift. Det vil med andre ord sige, at medmindre der træffes ganske særlige foranstaltninger, vil det for mange handlende medføre uhyre store vanskeligheder den dag, loven udløber.

Det er angiveligt for at afbøde sådanne vanskeligheder, at man kommer med dette forslag, som indeholder bestemmelser om en aftrapningsordning for omsætningsafgiften således, at den ikke helt bortfalder på een gang, men gradvis, efterhånden. Når man har forkastet kommunisternes forslag

[Ingmar Wagner.]

om, at lade tekstilafgiften eller, som den kaldes, tøjskatten fuldstændig bortfalde, måtte en sådan aftrapningsordning træde i kraft med det samme, således at den midlertidige lov også virkelig kunne blive en midlertidig lov og bortfalde på det tidspunkt, der er fastsat i loven: ved udgangen af marts 1957. Det er imidlertid slet ikke det, den højtærede finansminister her foreslår. Det, finansministeren foreslår, er, at aftrapningen af afgiftssatserne skal kunne ske med 10 pct. for hvert kvartal, der går. Selvom en sådan aftrapning blev påbegyndt umiddelbart efter dette lovforslags vedtagelse, vil det sige, at på det tidspunkt, loven skal udløbe, vil der kun være — man må undskylde mig udtrykket — aftrappet 30 pct., men endnu resterer 70 pct. af omsætningsafgiften, og at det derefter vil tage op imod 2 år, før tøjskatten fuldstændig er bortfaldet.

De bemærkninger, der ledsager lovforslaget, såvel som den højtærede finansministers fremsættelse rører imidlertid, at noget sådant ingenlunde er hensigten. Hensigten er simpelthen, at aftrapningen ikke skal påbegyndes foreløbig, at den i hvert fald tidligst kan påbegyndes på det tidspunkt, da loven burde bortfalde. Derfor er det her fremsatte lovforslags vigtigste paragraf forslaget om en ændring af lovens § 51. I den oprindelige lovs § 51 står der udtrykkeligt:

„Denne lov, der ikke gælder for Færøerne og Grønland, kan stadfæstes straks efter vedtagelsen, jfr. grundlovens § 42, stk. 7. Loven træder i kraft den 15. marts 1955 og udløber, forsåvidt angår afsnit I og II, med udgangen af marts 1957.“

Ved det foreliggende lovforslags § 8 foreslås en ny affattelse af § 51, hvori det lakonisk siges: „Loven træder i kraft den 15. marts 1955.“ Man lader ganske stille bestemmelsen om, at selve omsætningsafgiften for tekstilvarer, beklædningsgenstande og andre forbrugsartikler skal ophæves ved udgangen af marts 1957, bortfalde. Loven forandres fra at være en midlertidig lov til at være en permanent lov med ubestemt gyldighedstid. Der findes naturligvis i lovforslaget andre bestemmelser, bestemmelser af teknisk art, som i overvejende grad er forbundet med forslaget om til sin tid at indføre en aftrapningsordning. Det væsentlige er imidlertid,

at en lov, som man såvel overfor de handlende som overfor befolkningen som helhed i 1955 fremstillede som en absolut midlertidig lov, der under ingen omstændigheder skulle gælde længere end til foråret 1957, nu skal forvandles til en lov med ubegrænset eller i bedste fald ubestemt gyldighed.

Det vil ikke forbavse, at vi kommunister af den grund må modsætte os det fremsatte lovforslag. Vi var modstandere af tøjskatten, da den blev gennemført, vi har været modstandere af tøjskatten lige siden, og vi er det også i dag. Vi finder, at det er topmålt uretfærdigt, at man nu vil gøre en midlertidig lov til en vedvarende lov ved simpelthen at lave en fiks ændring i den oprindelige lovs § 51. Det må jo — undskyld jeg siger det — være det rene hykleri, hvis man vil forsøge at forsvare dette med, at der må en aftrapningsordning til. En aftrapningsordning havde ikke været nødvendig, hvis man i sin tid havde givet loven om omsætningsafgiften den rette udformning, således at omsætningsafgiften var blevet pålagt og opkrævet i detailledet. Det gjorde man ikke; man ville såvidt muligt overfor befolkningen skjule, at selv børnetøj blev belastet med en ekstra omsætningsafgift til staten. Nu bruger man denne genistreg som begrundelse for, at man ikke kan lade loven udløbe til det tidspunkt, folketinget oprindeligt havde vedtaget. Hertil må føjes, at selvom en aftrapningsordning er nødvendig, kan loven alligevel godt bortfalde med udgangen af marts 1957, for man kan simpelthen vedtage, at aftrapningen skal påbegyndes med det samme og gennemføres med 10 pct. pr. måned. Gør man det, handler man i overensstemmelse med loven af 1955, og så vil omsætningsafgiften på tekstilvarer, beklædningsgenstande og andre forbrugsgenstande kunne være totalt ophævet i foråret 1957, således som man har lovet befolkningen det.

Ja, dertil er kun at føje, at det er ganske eksempeløst, hvad man nu gennem finansministerens forslag iøvrigt præsenterer folketinget for. Det har altid været skik og brug her i Danmark, at den lovgivende myndighed ligger hos folketinget, medens den udøvende magt ligger hos regeringen. I lovforslagets § 8, som indeholder en ændring til den oprindelige lovs § 51, siges det imidlertid i stk. 3, at tidspunktet for ned-

[Ingmar Wagner.]

fsættelse eller bortfald af afgifter efter afsnit I fastsættes af finansministeren ved en i lovtidende indrykket bekendtgørelse. Først har man som sagt villet slette bestemmelsen om, at loven om forbrugsbegrænsende foranstaltninger skal bortfalde med udgangen af marts 1957, og nu vil man oven i købet tilføje en bestemmelse, hvorefter finansministeren ene kan afgøre, hvornår loven skal ophøre med at virke, eller måske ene kan afgøre, hvor længe vi skal have denne lov, hvor længe vi skal have denne uretfærdige skat. Der kan fornuftigvis ikke være to meninger om, at dette er stridende mod såvel dansk lovgivningssædvane som mod grundlovens ånd og bogstav. Folketinget har ingen ret til at delegere sin lovgivende myndighed til finansministeren, og det er mere end dristigt af finansministeren at fremsætte et forslag herom i folketinget.

Dernæst et enkelt spørgsmål til finansministeren. Samtidig med at de forbrugsbegrænsende foranstaltninger blev gennemført, vedtoges det også, at der skulle udstedes sparebeviser. Disse er som bekendt udsendt til befolkningen til dækning af de forhøjelser, der fandt sted i forbindelse med de forbrugsbegrænsende foranstaltninger, og der er vel ingen tvivl om, at en af grundene — måske den vigtigste grund — til, at man udstedte disse sparebeviser, var tøjskattens gennemførelse. Hvad nu? Fremsættes der forslag om nye sparebeviser? Forbrugernes udgifter fortsætter jo, og derfor må det være naturligt, at en gennemførelse af dette lovforslag bliver forbundet med en forlængelse af bestemmelsen om udstedelse af sparebeviser. Det er et spørgsmål, jeg meget gerne vil have svar på.

Og tilsidst. Kommunisterne vil alvorligt opfordre folketinget til at overveje disse betragtninger. Vi vil opfordre folketinget til at holde fast ved det, der blev vedtaget i foråret 1955, nemlig at tøjskatten skal udløbe i foråret 1957. Vi vil opfordre folketinget til at afvise finansministerens forsøg på at tiltage sig lovgivende myndighed, og vi vil opfordre folketinget til at fastslå, at omsætningsafgiften på tekstilvarer og andre forbrugsgenstande skal være totalt afskaffet i foråret 1957, samt at en aftrapning, hvis en sådan er nødvendig, må påbegyndes med det samme.

Tholstrup: Det foreliggende lovforslags syv første paragraffer indebærer ikke problemer for os; dem kan vi godt tiltræde. Derimod kan vi ikke tiltræde § 8, i hvert fald ikke i dens nuværende formulering. Selve tanken om aftrapning er os ikke fremmed, tværtimod. Vi har selv foreslået noget sådant i december 1955, og senere blev vi bekendt med det konservative forslag til folketingsbeslutning, som var videre udbygget end vort forslag. En forudsætning for, at vi kan gå med til en aftrapning nu, er imidlertid, at den påbegyndes hurtigst og tilendebringes, inden tøjskatten når at virke flere ulykker end de lukninger af virksomheder, som allerede har fundet sted.

Tekstilfabrikationen og tekstilhandelen er hårdt ramt af to politiske foranstaltninger: tøjskatten, som blev gennemført af socialdemokraterne og de radikale, og tøjtolden, som blev gennemført af socialdemokraterne med støtte af de konservative. Såvel tøjskat som tøjtold nedsætter den tøjmængde, befolkningen bliver i stand til at købe. Arbejdsløshed, pristalsstigning og manglende skatteevne er blevet resultatet. Understøttelser, pristalspåvirkning af offentlige udgifter og mindre skatteindbetalinger vil næppe nå op i nærheden af det beløb, staten får ind ved afgifterne. Der behøver derfor ikke at opstå noget væsentligt provenutab, måske slet ikke noget, ved, at man påbegynder afviklingen straks, eller ved, at man følger retsforbundets lovforslag af 18. april om øjeblikkelig ophævelse.

Det ærede medlem hr. Peter Nielsen talte om, at den valutariske situation ikke tillod, at loven udløb nu, og det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard sagde, at ingen vil rokke ved den valutastabilisering, som er indtrådt i den senere tid. Hertil vil jeg sige, at kun folk, som er i besiddelse af en ubegrænset selvtillid, der grænser til selvovervurdering, kan tro, at man ved hjælp af denne lov bliver i stand til at øve indflydelse på valutasituationen; det gør man ikke. Arbejdsløshed giver naturligvis et mindre valutaforbrug, men sandelig også mindre produktion og eksport, så det går lige op, blot bliver en mindre udenrigsomsætning resultatet. Loven vil ingen indflydelse få på valutaforbruget.

Jeg vil gerne dvæle lidt ved den højtærede ministers bemærkninger i fremsættel-

[Tholstrup.]

sen om, at den økonomiske situation i øjeblikket er så uafklaret, at det efter regeringens opfattelse vil være udelukket nu at afgøre, om forholdene til næste år gør det muligt at afskaffe eller nedsætte afgiften. Jeg vil gerne spørge: Venter man en klaring? Giver den førte politik eller de gamle partiers program sådanne udsigter, at dette kan tages alvorligt? Hvilke forudsætninger skal være tilstede, før man kan sige, at den økonomiske situation er afklaret i øjeblikket? Er det ikke temmelig tom snak at fortsætte med at fremsætte udtalelser om, at ingen er i stand til at overse den øjeblikkelige situation, og at man derfor ikke kan foretage sig noget? Hvornår bliver det sådan, at man kan overse den? Hvornår bliver den økonomiske situation bedre? Vil den blive bedre, hvis socialdemokratiet får lov at gennemføre sit program, som vi kender det fra „Fremtidens Danmark“, socialdemokratiets ønskeprogram, eller vil den blive bedre med den kompromis- og lappepolitik, som har været ført gennem årene? Er det ikke sådan, for at sige det med rene ord, at det udsættes på ubestemt tid, eller at man helt har opgivet at få sådanne økonomiske forhold her i landet, at vi kan få virkelig liberalistiske tilstande, hvorunder vi kan handle frit, så vi kan ophæve love som denne? Jeg mener, vi må regne med, at tiderne er, som de er, de bliver hverken væsentligt bedre eller væsentligt dårligere, de svinger lidt op og ned. Vi kan forbedre vilkårene, hvis vi gennemfører den liberalistiske politik, som de vestlige lande i almindelighed bekender sig til, men ikke med den planøkonomi, som man her er i gang med at anvende.

Finansministeren (Kampmann): Jeg må begynde med at minde det ærede medlem hr. Tholstrup om, at vi ikke er begyndt på den afsluttende storpolitiske debat endnu; det sker først i næste uge.

Iøvrigt må jeg takke for den almindelige tilslutning til lovforslaget. Jeg forstår, at

der til §§ 1—7 faktisk er tilslutning fra næsten alle sider, og det er jeg glad for.

Jeg forstod på det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard, at det ærede medlem ønskede at diskutere kreditfristen, og der kan jo siges meget om, hvor lang kreditfristen bør være. Jeg vil dog gøre opmærksom på, at jo længere vi gør den, jo længere varer det, inden pengene kommer ind i statskassen; derfor bliver der ved overgang til en endnu længere kreditfrist, end vi har i dag, om jeg så må sige, et hul i indtægterne.

Derimod var der ikke så omfattende en tilslutning, men dog, såvidt jeg forstod, flertal for § 8, måske dog ikke helt i den formulering, den har fået. Jeg forstår ikke rigtig den ophidselse, der er kommet til udtryk på dette punkt; jeg forstår specielt ikke, at det ærede medlem hr. Weikop ikke gav udtryk for nogen taknemlighed for, at dette lovforslag dog søger at løse det problem, han så stærkt har draget frem her i tinget; at så løsningen måske ikke helt er faldet ud, som det ærede medlem havde tænkt sig, da han rejste sagen, er noget andet. Oprindeligt drejede det sig om en omlægning fra engros- til detailledet; det er forladt i udvalget, og det er jeg taknemlig for. Derefter har det drejet sig om det ganske konkrete problem allerede nu, før folketinget tager ferie, at få gennemført en sådan aftrapningsordning for denne afgift, at tekstilindustrien — der er tænkt på både industriens interesser og fagforbundenes interesser — var klar over, hvorledes afviklingen skulle finde sted, således at køb og produktion ikke gik i stå fra sommeren indtil næste forår. Det var dette, som forbundsformand Holger Hansen talte om i Herning. Jeg har ikke noget imod, at det ærede medlem hr. Weikop citerer forbundsformanden her, men jeg tror ikke, det ærede medlem skal lægge mere i ordene end dette, at man har krævet at få besked; og det får man ved gennemførelsen af dette lovforslag.

Det ærede medlem hr. Weikop siger, at en gennemførelse jo vil medføre, at vi vil

[Finansministeren.]

vedblive at have både told og tekstilafgift. Ja, det er såmænd rigtigt nok, men hvorfor ser det ærede medlem netop så vredt over til mig? Det ærede medlem kan jo bebrejde sine egne partifæller det, hvis der skal rettes bebrejdelser i den anledning.

Men så kom det ærede medlem med argumenter om, at befolkningen ville føle sig narret, hvis man gennemførte dette lovforslag. Jeg må gøre det ærede medlem opmærksom på, at jeg ser lige modsat på det; jeg mener, det ville være at narre befolkningen, hvis vi i dag gav udtryk for, at vi var sikre på at kunne ophæve afgiften eller begynde aftrapningen af den næste forår. Jeg er ikke sikker på, at vi kan det; derfor ville det være at narre befolkningen, hvis man gav udtryk for, at man var sikker herpå. Jeg forstår på det ærede medlem, at han er helt sikker på, at man kan gøre det. Hvis det ærede medlem nu er så sikker på — måske lige så sikker som det ærede medlem hr. Tholstrup — at det vil være gavnligt at ophæve denne beskatning, hvorfor foreslår det ærede medlem så ikke at begynde med det samme?

Det ærede medlem taler om, hvad befolkningen er tjent med, hvad tekstilhandelen er tjent med, og hvad landet er tjent med. Vil det ærede medlem virkelig påstå, at landets økonomi ville være tjent med, at vi nu begyndte en hurtig afvikling af denne lovgivning? Tror det ærede medlem virkelig, at dette ville bidrage til en forbedring af Danmarks økonomi og af vor valutaisituation? Hvis det er det ærede medlems opfattelse, skulle det ærede medlem søge at begrunde denne opfattelse her fra talerstolen; det er ikke sket endnu.

Jeg kan godt hjælpe det ærede medlem lidt på gled. Det ærede medlem kan jo mene, at vi kan spare nogle udgifter. Det er vi i gang med; jeg gør opmærksom på, at vi under stort besvær særlig i finansudvalget søger at nå frem til besparelser, der skal ligge mellem 100 og 200 mill. kr. for det kommende år. Man kunne måske også pege på den vej at anvise andre indtægter for det offentlige; det kan være, det er det, det ærede medlem har i tankerne. Jeg forstår, at det ikke er told. Hvad er det så for andre indtægter? Jeg synes, det ærede medlems betragtninger var lidt for letkøbte.

Det ærede medlem mente, jeg havde været noget frimodig ved at fremsætte dette lovforslag. Jeg kan sige tak i ligemåde! Jeg synes tværtimod, at jeg har været lidt modig. Det er jo således, at jeg ved at gennemføre dette lovforslag får ansvaret for, hvorlænge vi skal beholde omsætningsafgiften. Jeg kan i og for sig godt føle det som et lidt tungt ansvar, men det ærede medlem kommer så i den ønskesituation, at han kan blive ved at bebrejde mig, at vi har denne afgift.

Jeg forstod på det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard, at man måske ville have folketetinget eller et folketingsudvalg til at dele ansvaret med mig, og det har jeg ikke spor imod. Jeg mener, at i realiteten kan det — således som det ærede medlem hr. Peter Nielsen også var inde på — være nogenlunde ligegyldigt, om det bliver på den ene eller den anden måde, idet det jo vil være sådan, at i det øjeblik der her i tinget ikke er flertal for at opretholde afgiften i fuldt omfang, bliver den ikke opretholdt.

Det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard var — ligesom flere af de andre ordførere — inde på, at den foreslåede aftrapning var noget for lang. Jeg må hertil svare, at det kan jo drøftes. Jeg har forstået det sådan, at tekstilindustrien — og jeg har da også prøvet at drøfte disse ting med forskellige repræsentanter for tekstilindustrien — var meget interesseret i, at aftrapningen blev så lempelig som vel muligt af hensyn til den tilbageholdenhed med indkøbene, som ellers ville indtræde. Men hvis man fra sagskyndigt hold mener, at man, når aftrapningen skal finde sted, kan klare sig med en noget kortere aftrappingsperiode, har jeg naturligvis ikke noget herimod.

Endelig har flere af ordførerne, således det ærede medlem hr. Alfred Bøgh, det ærede medlem hr. Weikop, og jeg tror også et par af de andre, været inde på, hvordan det skulle gå med sparebeviserne efter 1. april næste år. Min hovedopfattelse er, at da det, vi gennemfører her, blot er, at vi giver sikkerhed for, at der finder en aftrapning sted den dag, vi begynder at afvikle loven, mens vi ikke tager stilling til, hvornår det skal ske, må dette problem løses, når vi tager stilling hertil, og det må formentlig blive til foråret, når vi kan se, om vi kan.

[Finansministeren.]

begynde aftrapningen eller loven skal fortsætte ind i det nye finansår. Til den tid må vi tage stilling til, om vi skal fortsætte med sparebeviserne, eller om vi på anden måde skal øve indflydelse på den prisudvikling, der finder sted som følge af denne afgiftslovgivning.

Weikop: Den højtærede finansminister fandt, at jeg havde været lidt ophidset, og at jeg i stedet for ophidselse skulle have følt taknemlighed i anledning af dette lovforslag. Ja, men jeg vil da gerne udtrykke taknemlighed overfor finansministeren, fordi lovforslaget er kommet frem, taknemlighed over, at befolkningen og branchen nu kan se, hvad finansministerens hensigter er. Det kan jeg egentlig godt sige jeg er meget taknemlig for, og jeg tror, der er mange andre, som ligeledes vil være taknemlige derover.

Tanken om omsætningsafgiftens omlægning fra engrosleddet til detaileddet er forladt, siger den højtærede finansminister. Ja, det er den på nuværende tidspunkt, fordi vi ikke kunne nå at komme igennem med den, inden loven udløb. Men dermed være ikke sagt, at tanken er skrinlagt, ikke fra min side i hvert fald.

Den højtærede finansminister kunne ikke lide, jeg sagde, at man efter min mening havde narret befolkningen; den højtærede minister var af den modsatte opfattelse. Jeg skal minde den højtærede minister om, hvad det ærede medlem hr. Poul Hansen (Kalundborg) sagde, da denne lov blev gennemført. Jeg har det ikke hos mig og kan ikke citere, men jeg har en levende erindring om, at det dengang blev sagt, at der skulle pålægges befolkningen en byrde gennem to år derved, at den skulle opspare midler; afgiften, som blev lagt på tøj, var en byrde for to år, idet man — det blev understreget meget stærkt — gennem disse to år skulle søge at oparbejde en valutareserve. Det var det, jeg sigtede til, da jeg sagde, at det forekom mig, at her var befolkningen blevet narret.

Så siger den højtærede finansminister, at jeg begrundet ikke mine standpunkter, at det er uhyre letkøbt, hvad jeg siger, og han spørger, hvorfor jeg ikke foreslår loven afviklet med det samme. Nej, højtærede

finansminister, jeg er så realistisk, at jeg ved, at når der er indgået et forlig mellem socialdemokraterne og de radikale, så må man respektere det. Jeg har fremsat et forslag — det sagde jeg også i min tale for lidt siden — hvori de forudsætninger med hensyn til provenuet, hvorunder denne omsætningsafgift er kommet til verden, er respekteret, og dem vil jeg for mit vedkommende naturligvis stadig respektere. Hvis det er letkøbt, så har den højtærede finansminister efter min mening en underlig opfattelse af, hvad der er letkøbt.

Det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard sagde, at jeg havde ikke udtrykt mig helt rigtigt, når jeg sagde, at staten kunne ikke disponere over de penge, som omsætningsafgiften indbragte. Jeg må derfor understrege, at både da den lov, vi her drøfter, var til første og da den var til anden behandling, blev der fra forskellig side, både af det ærede medlem hr. Erik Eriksen og det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft, givet udtryk for usikkerhed med hensyn til, om regeringen ville undlade at bruge pengene. Påstanden om, at pengene ville indgå i statens almindelige forbrug, blev med stor styrke afvist af det ærede medlem hr. Poul Hansen (Kalundborg), som sagde, at formålet var at imødegå den forstærkede kreditstramning. Det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard tog klart afstand fra, at staten skulle bruge pengene. Han sagde — det står sp. 2906 i folketingstidende for 14. marts 1955 —:

„Iøvrigt vil jeg gerne gøre opmærksom på, at det samlede beløb af samtlige nye afgifter indsættes på bunden konto i nationalbanken. Det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft brugte det udtryk, at man ikke turde stille så kolossale beløb til regeringens rådighed. De er aldeles ikke stillet til regeringens rådighed, de er bundet i nationalbanken og kan ikke røres af regeringen.“

Det sagde han. Og på sp. 2945 står følgende udtalelse af det ærede medlem fra samme dag:

„Jeg hørte med forbløffelse noget af det, det ærede medlem hr. Erik Eriksen sagde. Han sagde, at han vil ikke være med til at give regeringen disse penge, der her er tale om. Det ærede medlem

[Weikop.]

ved, at der bliver ikke givet en rød øre til regeringen. Alle disse penge bliver bundet.“

Stærkere tror jeg ikke det kan siges, at finansministeren ikke kan disponere over disse penge. Det var det, jeg sagde før, og under alle omstændigheder må vel også her forligets vilkår respekteres.

Må jeg så til slut sige, at jeg under denne forhandling har forstået alle de ærede ordførere sådan, at ligegyldigt hvilken udformning af dette lovforslag man når frem til, ønsker man i hvert fald at få en sådan afklaring, at forslaget kan komme tilbage til tinget inden ferien, så en beslutning kan træffes.

Bertel Dahlgaard: Jeg forstår ikke hensigten med det ærede medlem hr. Weikops sidste bemærkninger. Disse beløb har hidtil været bundet i nationalbanken, og jeg ved ikke noget som helst om, at bindingen skulle være løst. Og med hensyn til forbruget af pengemidler gør jeg det ærede medlem opmærksom på, at sidste års finanslov, som altså gik fra april i fjor til april i år, udviser et overskud på 525 mill. kr., og at indeværende års finanslov er vedtaget med et overskud på, såvidt jeg husker, godt 350 mill. kr., som vel nok er nedbragt nu ved forskellige dispositioner; men heroverfor står jo de beløb, som regeringen og finansudvalget er enige om skal spares i den kommende tid, så jeg kan overhovedet ikke se nogen baggrund for det ærede medlems bemærkninger.

Iøvrigt er der vel ingen anledning til at fortsætte en diskussion med det ærede medlem om fordelingen af ansvaret for de vanskeligheder, som tekstilområdet ganske givet har. Een ting er i hvert fald sikker: at ansvaret for, at den sidste tunge sten, toldafgifterne, blev lagt på tekstilområdet, er det konservative folkeparti og regeringens. Jeg gjorde opmærksom på det i tide, så de herrer indenfor det konservative folkeparti har haft al lejlighed til at overveje, hvad det var, de der foretog sig. Jeg retter ikke denne bebrejdelse mod det ærede medlem hr. Weikop personlig, idet han ikke deltog i sit partis politik på det område; så meget mere grund havde der

været til, at partiet havde taget hensyn til min advarsel. Det er muligt, det ikke ville være så tosset, hvis det konservative folkeparti var meget forsigtigt, hver gang det ærede medlem og jeg er enige på et område. Vi kan jo søge ved forhandling at øve indtryk på det ærede medlems partifæller i fremtiden. Men jeg kan ikke som en af dem, der har medansvar for den økonomiske og valutamæssige udvikling i den nærmest kommende tid, på nogen måde være med til at fremsætte udtalelser overfor befolkningen, som muligvis ikke kan holde.

Det er også en tankegang, der er meget almindelig indenfor det konservative folkeparti. Jeg kan blot minde om, hvorledes det store konservative blad i hovedstaden „Berlingske Tidende“ for kort tid siden skrev:

„Man må hellere se forholdene, som de virkelig er. Det kan være meget morsomt at drille hr. Kampmann med den kedelige tøjsskat, han har indført. Men når hr. Kampmann ikke længere er finansminister — det ske snart — vil hans efterfølger være stillet, ligesom han er det.“

Og bladet fortsætter:

„Man skal derfor vogte sig for at vække falske forventninger.“

Det radikale venstre vil gerne under den videre behandling her i tinget bidrage til at fjerne usikkerheden på tekstilområdet, en usikkerhed, som i øjeblikket er farlig, og være med til at lette vanskelighederne ved disse afgifters afvikling.

Tholstrup: Jeg kan godt forstå, at det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard ikke ønsker at diskutere, hvem der har ansvaret for tekstilbranchens vanskeligheder i øjeblikket. Det var bedst, om man kunne tie stille med det; det ville tjene det radikale partis interesser, om man helt kunne glemme det.

Den højtærede minister sagde, at den storpolitiske debat ikke var begyndt endnu. Dertil vil jeg svare, at jeg har holdt mig til en diskussion om den højtærede ministers egne ord i fremsættelsestalen, og jeg vil gerne supplere mine udtalelser ved at stille et spørgsmål til den højtærede minister: Mener socialdemokratiet, at det vil være i stand til at skabe en afklaret økonomisk

[Tholstrup.]

situation, som giver mulighed for at op-
 læve forbrugsbegrænsende foranstaltninger
 indenfor en rimelig tid, og hvordan har
 man tænkt sig at løse de økonomiske
 problemer, således at dette bliver muligt?

(Kort bemærkning).

Weikop: Det ærede medlem hr. Bertel
 Dahlgaard talte om de tunge sten, som
 told og omsætningsafgifter var for tekstil-
 området. Se, hvis der er to sten og den ene
 vejer 30 kg og den anden 240 kg, tror jeg,
 det ærede medlem vil give mig ret i, at den
 på 240 kg er den tungeste. Her er tale om
 to sten, den ene giver 30 mill. kr., den anden
 giver 240 mill. kr. Jeg syntes blot, jeg ville
 gøre den bemærkning.

Det ærede medlem læste en udtalelse op
 fra „Berlingske Tidende“. Jeg har også en
 artikel, den er fra november 1954, og den
 vil jeg gerne overlade det ærede medlem,
 da taletiden ikke tillader mig at komme ind på
 den nu. Deri gøres der nogle synspunkter gæl-
 dende, som falder ganske sammen med mine.

(Kort bemærkning).

Bertel Dahlgaard: Det vil være rimeligt
 at holde sig til udtalelsen, jeg citerede,
 idet den er to år yngre end de udtalelser i
 „Berlingske Tidende“, som det ærede med-
 lem henviste til.

Iøvrigt forundrer det mig ganske over-
 ordentligt, at det ærede medlem, som jo
 deltog ivrigt i toldforhandlingen i sin tid,
 indlader sig på at sammenligne stenedes
 vægt, 240 mill. kr. og 30 mill. kr., men
 ganske glemmer, at for tekstilhandelen er
 der ikke alene tale om de 30 mill. kr., der
 indgår i statskassen, men der er endvidere
 tale om den fordyrelse af hele tekstilområ-
 det, som fremkommer i kraft af de told-
 afgifter, der er gennemført.

Finansministeren (Kampmann): Jeg vil
 gerne sige til det ærede medlem hr. Thol-
 strup, at jeg er ikke som det ærede medlem
 ekspert i patentløsninger på alle problemer,
 så jeg tror ikke, jeg kan svare helt bekræf-
 tede på det spørgsmål, han stillede mig.
 Det, det drejer sig om, er ganske simpelt
 dette: Tør vi i dag love, at denne omsæt-
 ningsafgift kan udløbe den 31. marts 1957?
 Det tør jeg ikke.

Da der imidlertid vil være stor usikkerhed
 indenfor tekstilbranchen, hvis den ikke ved,
 hvordan det går med omsætningsafgiften,
 skal vi — det har vi lovet — inden tinget
 sendes hjem, have vedtaget aftrapnings-
 ordningen. Dette er det ærede medlem hr.
 Weikop enig med mig i. Uenigheden mellem
 det ærede medlem og mig — jeg ved ikke,
 om det også er en uenighed mellem det
 konservative folkeparti og mig, men jeg ved,
 at det i hvert fald er det mellem det ærede
 medlem og mig og også mellem det ærede
 medlem hr. Alfred Bøgh og mig — kommer
 af, at de mener, have vedtaget en aftrapnings-
 ordning nu kan fastsætte den dato, da af-
 trapningen kan begynde, medens jeg mener,
 at det vil være letsindigt, og derfor ikke har
 villet forslå det.

(Kort bemærkning).

Aksel Møller: Jeg har siddet og undret
 mig over, at det ærede medlem hr. Bertel
 Dahlgaard ville citere en artikel fra „Ber-
 lingske Tidende“, der kunne udlægges som
 vendt imod det konservative standpunkt i
 den sag, der her er til behandling. Jeg
 forstår udmærket vel „Berlingske Tidende“s
 standpunkt i sagen; der er sikkert også
 andre konservative, der er enige i det, og
 er det mon ikke et drilleri, det ærede med-
 lem forsøger, når han citerer dette? Hvis
 det er et argument, at et konservativt blad,
 som er venligt sindet overfor det konserva-
 tive folkeparti, kritiserer partiets standpunkt,
 er det så ikke også et argument, når radikale
 blade kritiserer det radikale venstres stand-
 punkter? Hvis man endelig skal lægge tids-
 prioriteten, rækkefølgen i den politiske situa-
 tion, hvori denne venligsindede, advarende
 kritik fremkommer fra blade — overfor det
 konservative parti fra konservative blade,
 overfor det radikale venstre fra radikale
 blade — til grund for vrdringen og betyd-
 ningen af de fremsatte udtalelser, så vil
 jeg spørge, om det ærede medlem ikke har
 lagt mærke til de advarsler, dagbladet „Po-
 litiken“ i den senere tid har givet det
 ærede medlem og hans parti mod at frem-
 skynde den sag, de vil have til anden be-
 handling i næste uge, folkepensionsforsla-
 get. Hvis vi herinde skal rette os efter den
 kritik af os, vore venner i pressen fremsætter,
 og de råd, de giver os, så befinder det ærede
 medlem sig nu i en situation af betydelig

[Aksel Møller.]

aktualitet med hensyn til, hvilken betydning han vil tillægge de ham venligsindede blades kritik af hans holdning.

Ingmar Wagner: Kun nogle få bemærkninger angående sparebeviserne.

Finansministeren siger, at han ikke kan love, at loven om forbrugsbegrænsende foranstaltninger skal ophøre til foråret, som det var påregnet, ja, han kan ikke engang love noget om, hvornår aftrapningen skal begynde. Hvorfor er det så nødvendigt at udsætte svaret på, hvorvidt sparebeviserne skal fortsætte? Lige så vel som tekstilfolkene har krav på besked, må den forbrugende befolkning have krav på at få at vide, om der skal lægges yderligere udgifter på dem, for det bliver der jo tale om, hvis de ikke får den lettelse, sparebeviserne er. Guderne skal vide, at vi ikke er tilfredse med denne form for lettelse, men det er dog noget, selvom det havde været bedre, om man havde fået en udbetaling i klingende mønt. Men i hvert fald er det endnu værre, hvis man overhovedet ikke får noget, når tøj-skatten skal fortsætte. Det synes jeg befolkningen har krav på at få besked om. Det er lettelser, der efter kommunisternes opfattelse er brug for, og ikke yderligere afgifter.

Jeg tror, det var i går, „Politiken“ havde en tegning, som vist skulle illustrere forbruget af tøj her i landet. Det fremgik heraf, at gennemsnitsdanskerens forbrug af tøj nu kun er halvdelen af det, det var i 1938. Jeg tror ikke, det er, fordi folk har mindre brug for tøj i dag, end de havde dengang, men simpelthen, fordi tøjet er for dyrt, og beskatningen er med til at fordyre tøjet, således at man ikke kan få det nødvendige tøj. Der er stadig mange i samfundet, som har brug for lettelser og for billigørelse af tøjet, også for deres børn.

(Kort bemærkning).

Tholstrup: Jeg er enig med den højtærede finansminister i, at der er en usikkerhedsfølelse i tekstilbranchen med hensyn til, hvornår tøj-skatten falder bort, og de problemer, der kommer i forbindelse hermed. Jeg var oven i købet den første, der påviste det, idet jeg i december sagde, at der ville

komme et fuldstændigt købestop, hvis man ikke lavede den aftrapning, som er nødvendig, hvis man har fastsat et udløbstedspunkt; men det forslag, der foreligger i dag, fastsætter jo ikke noget tidspunkt, det er overladt til ministerens afgørelse engang ude i en fjern fremtid. Derfor er der ikke skabt nogen sikkerhedsfølelse, snarere er det vel en håbløshedsfølelse, der breder sig mellem tekstilfolkene. Man kunne undgå en aftrapning, hvis man her i tinget blev enig om at ophæve afgiften med øjeblikkelig virkning, således som vi har foreslået i vort lovforslag af 18. april, og derfor vil vi indtil videre opretholde dette forslag.

(Kort bemærkning).

Bertel Dahlgaard: Jeg synes, at det er ganske rimeligt, at det ærede medlem hr. Aksel Møller træder til; det er jo ham, der er den egentlig ansvarlige for de toldbyrder, der er pålagt tekstilhandelen, og ikke det ærede medlem hr. Weikop. Men når det ærede medlem stiller det generelle spørgsmål til mig, om jeg ikke mener, at der skal tages hensyn til argumenter, der fremsættes i radikale blade overfor det radikale venstres politik på det ene eller det andet område, og om man ikke skal vurdere dem sagligt, så svarer jeg: jo, det mener jeg rigtignok i høj grad man skal.

Med hensyn til det specielle spørgsmål om, hvad „Politiken“ eventuelt har skrevet om folkepensioneringen, så kender jeg ikke noget til, at „Politiken“ er imod folkepensioneringens gennemførelse. Der har i „Politiken“ på et eller andet tidspunkt været fremsat udtalelser om udsættelse i så og så lang tid; men det, der foreligger i „Berlingske Tidende“, er noget ganske andet. „Berlingske Tidende“ advarer ganske simpelt det konservative folkeparti mod at gennemføre den politik på det område, der er tale om her. Jeg tror, det konservative parti, og det tror jeg også gælder det konservative partis ordfører her i dag, i virkeligheden er, skal vi sige, ikke taknemlig over — det er en ordfører fra et andet parti sjældent — men meget tilfreds med, at det radikale venstre her i dag har givet tilsagn om at ville medvirke til at gennemføre sådanne ændringer i det foreliggende forslag, at erhvervene kan blive mere tilfredse med det.

Finansministeren (Kampmann): Jeg kan ikke nære mig for at takke det ærede medlem hr. Ingmar Wagner for hans smukke udtalelser om sparebeviserne. Det er ikke noget, sparebeviserne har været forvænt med fra kommunistisk side, medens vi har haft dem. Det er ganske interessant at lægge mærke til, at man dog vurderer dem, hvis de skulle falde væk. Jeg gør opmærksom på, at jeg har ikke sagt noget om, hvorvidt de skulle falde bort. Jeg har sagt, at det må vi tage stilling til til foråret, når vi tager stilling til, i hvilket omfang omsætningsafgiften skal forlænges.

Så siger det ærede medlem, at det ene må haste lige så meget som det andet. Det gør det ikke. Jeg tror, at det ærede medlem hr. Tholstrup er enig med mig i, at for tekstilindustrien og beskæftigelsen indenfor tekstilindustrien er det afgørende, at disse folk får at vide, hvorledes man skal forholde sig, når denne afgift falder væk, og derfor har jeg fremsat dette forslag og fået tilslutning til dets gennemførelse.

Til det ærede medlem hr. Aksel Møller vil jeg blot sige, at når det ærede medlem som partiformand deltager i diskussionen, så havde det været mere interessant at høre om det ærede medlems syn på det spørgsmål, der er til behandling, end bare en besvarelse af en bemærkning af det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard.

(Kort bemærkning).

Aksel Møller: Den højtærede finansminister skal dog i hvert fald have den indrømmelse med på vejen fra mig, at det havde været fuldstændig rimeligt, om jeg havde udtalt mig om selve den sags indhold, der her er på tale, hvis jeg på noget punkt havde følt mig utilfreds med eller usikker ved de udtalelser, mit partis ordfører har fremsat, men da jeg i enhver henseende er enig med ham i denne sag, føler jeg ikke nogen anledning til at gøre det, og jeg kan derfor ikke tage imod den reprimande, den højtærede finansminister har givet mig.

Det glæder mig, at det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard dog i sin sidste korte bemærkning fik øje på, at „Politiken“ virkelig har haft og har en afvigende mening fra det ærede medlem med hensyn til behandling af folkepensioneringssagen i næste uge. Jeg

glæder mig til at se, om det ærede medlem vil tage den til følge.

(Kort bemærkning).

Ingmar Wagner: Nu ville den højtærede finansminister forstå mine få bemærkninger som en hyldesttale til sparebeviserne. Lige så vel som vi har udtalt os imod dem, dengang de blev indført, og sagt, at det var bedre at få de kontante penge, lige så klart er det, at de naturligvis er bedre end ingenting, hvad jeg også fremhævede.

Men jeg forstår stadigvæk ikke, at man ikke, når loven skal forlænges nu, lige så godt med det samme kan tage stilling til, hvorvidt sparebeviserne skal forlænges, for de to ting må da være i følge med hinanden. Hvorfor skal det så opsættes til foråret?

(Kort bemærkning).

Bertel Dahlgaard: Jeg læser altid med stor opmærksomhed, hvad der står i „Politiken“, og særlig har det glædet mig, at „Politiken“ står bag den folkepensionsordning, som der forhandles om i øjeblikket. Jeg er overbevist om, at det ærede medlem hr. Aksel Møller ville være tilsvarende glad, hvis „Berlingske Tidende“ stod bag den konservative politik, man her tager ordet for i dag med hensyn til tøjskattens afvikling.

Må jeg så iøvrigt blot føje til, at det, det var rimeligt at tale om, er det ansvar, der er forbundet med den situation, der er i øjeblikket; og så synes jeg, det er rimeligt at fastslå, at da det høje ting i fjor gennemførte tøjskatten, var det skam ikke med glæde, men med megen bekymring, det radikale venstre gik med til at gennemføre ordningen, som dog førte til den stabilisering af valutasituationen, der fandt sted gennem de følgende 3 fjerdingår. Det, der er det ærede medlems ansvar, er, at efter at det har været nødvendigt at gennemføre denne meget beklagelige afgift, gennemtvang han i kraft af sin egen personlige myndighed indenfor partiet den toldpolitik, der lægger øgede byrder på op mod 100 mill. kr. på tekstilhandelen. Det er sandheden.

Finansministeren (Kampmann): Jeg kan kun beklage, at det ærede medlem hr. Ingmar Wagner ikke kan forstå, at tiden må være inde til at tage stilling til spørgs-

[Finansministeren.]

målet om sparebeviserne, når vi til foråret træffer afgørelse om, i hvilket omfang vi skal fortsætte med omsætningsafgifterne.

Jeg er ked af, at det ærede medlem hr. Aksel Møller har opfattet min bemærkning som en reprimande; den var ikke ment så hårdt. Jeg er imidlertid glad for det ærede medlems udtalelse om, at han står fuldstændig bag ved det, det ærede medlem hr. Weikop har sagt. Jeg går ud fra, at den ærede formand for det konservative folkeparti også står fuldtud bag ved det, det ærede medlem hr. Weikop ikke har sagt — de manglende svar her i debatten.

Aksel Larsen: Jeg vil tillade mig at sige til den højtærede finansminister, at efter min mening er det spørgsmål, man bør tage stilling til her, egentlig ikke spørgsmålet om tøjskattens forlængelse og forlængelsen af de andre skatter, men spørgsmålet om at sikre, at de ophører på den dato, de skulle ophøre, men det vil finansministeren ikke være med til. Finansministeren siger, at han synes, man skal nøjes med at tage stilling til det, der foreligger nu, og at vi kan vente med at afgøre spørgsmålet om sparebeviserne til næste år. Erindrer finansministeren ikke natten mellem den 12. og den 13. april? Da kom regeringen og sagde: nu gælder det om at få strejkerne bragt til ophør med det samme, så kan vi bagefter snakke om at standse prisstigningerne. Hvordan gik det? Man bragte strejkerne til ophør og tvang arbejderne til at arbejde for lønninger, de havde forkastet, og bagefter blev der ikke noget af at gribe ind mod prisstigningerne. Jeg synes, sporene fra dengang skræmmer, og at det, der da skete, burde have belært den højtærede finansminister om, at skal man handle, bør man ikke nøjes med at handle på det ene område, men med det samme tage det hele med.

(Kort bemærkning).

Tholstrup: Jeg tror, at det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard overvurderer den radikale indsats, når han siger, at denne lov har medvirket til en økonomisk stabilisering. Det er der ingen som helst beviser for, og jeg tror, det vil være meget svært for det ærede medlem at dokumentere det.

Hvad man derimod kan se, og hvad man kan dokumentere, er, at tøjskatten i høj grad har medvirket til tekstilkrisen, til den arbejdsløshed, der er kommet indenfor tekstilindustrien, og til den arbejdskonflikt, vi havde i foråret, som var foranlediget af prisstigningerne; disse var igen foranlediget af den kunstige forhøjelse, der fandt sted. Det er det, det ærede medlem har æren for.

Finansministeren (Kampmann): Jeg forstår ærlig talt ikke det ærede medlem hr. Aksel Larsen. Mener det ærede medlem, at det skulle være en fordel at fortsætte med sparebeviser? Er det ærede medlem sikker på det? Det problem mener jeg man må tage stilling til til foråret.

(Kort bemærkning).

Aksel Larsen: Den højtærede finansminister kender udmærket vel min og mit partis stilling til sparebeviserne. Det, det drejer sig om, er, at sparebeviserne er knyttet sammen med loven om de såkaldte forbrugsbegrænsende foranstaltninger, og selvom sparebeviserne ikke betyder nogen øjeblikkelig fordel for arbejderne, fordi man ikke får pengene før langt ud i fremtiden, er de i hvert fald en lille smule bedre end ingenting. Nu kommer den højtærede finansminister her og siger: jeg forlanger af tinget en fuldmagt til fuldkommen ubegrænset forlængelse af de såkaldte forbrugsbegrænsende foranstaltninger, altså disse omsætningsafgifter på befolkningens almindelige forbrugsvarer. Hvorfor skal vi så ikke samtidig tage stilling til, om ikke i det mindste sparebevisordningen skal forlænges lige så længe, som det til sin tid måtte behage den nuværende eller en kommende finansminister at forlænge tekstilskatten?

(Kort bemærkning).

Bertel Dahlgaard: Som jeg har givet udtryk for, undervurderer jeg ikke tekstilindustriens vanskeligheder. Det har jeg ikke gjort på noget tidspunkt, og jeg beklager meget, at det konservative parti var medvirkende til at forøge disse vanskeligheder så stærkt, efter at tøjskatten var gennemført. Men når det ærede medlem hr. Tholstrup nu taler, som om det er en krise, der er brudt ud, efter at tøjskatten blev gen-

[Bertel Dahlgaard.]

nemført, så har det ærede medlem vist ikke gjort sig den ulejlighed at se på arbejdsløshedstallene. Jeg modtog i dag til morgen de sidste arbejdsløshedstal, og for de såkaldt egentlige arbejdsløses vedkommende — dem, der er arbejdsløse gennem længere tid — var arbejdsløshedsprocenten nu 6.

Jeg kan ikke nøjagtig huske tallene fra i fjor, men der kan ikke have været stor forskel.

Finansministeren (Kampmann): Jeg synes, at det ærede medlem hr. Aksel Larsen endnu en gang skulle tænke helt nøje over, hvorvidt det ville være så stor en fordel for arbejderne, om ordningen med sparebeviserne blev forlænget.

(Kort bemærkning).

Tholstrup: Ville det ikke være rigtigt, om det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard meddelte os, hvor stor beskæftigelsen er i tekstilindustrien i dag, og hvor stor den var, før tøjskatten blev gennemført, og samtidig oplyste, hvor mange lukninger af virksomheder indenfor tekstilbranchen der har været. Så havde vi måske fået nogle interessante tal.

(Kort bemærkning).

Aksel Larsen: Jeg har ikke noget imod at tænke; men på den anden side synes jeg ikke, det kan være en finansministers opgave her fra talerstolen at optræde som oraklet i Delfi.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Peter Nielsen: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til det udvalg, som tinget har nedsat angående forslag til folketingsbeslutning om ændring af omsætningsafgiften af manufakturvarer og beklædningsgenstande m. v.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Formanden: Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 14. juni, kl. 13 med følgende dagsorden:

- 1) *Valg af 1 medlem af Danmarks Nationalbanks repræsentantskab* (i stedet for forsvarsminister Poul Hansen).
- 2) *Valg af 1 stedfortræder for Johs. Christensen til det i henhold til § 6 i lov nr. 74 af 15. marts 1934 om spiritus og gær nedsatte udvalg* (i stedet for forsvarsminister Poul Hansen).
- 3) *Tredie behandling af:*
Forslag til lov om ændringer i lov om kreditforeninger.
- 4) *Tredie behandling af:*
Forslag til lov om tillæg til lov om udlån til modernisering og rationalisering af erhvervsvirksomheder indenfor landbrug, gartneri og frugtavl.
- 5) *Tredie behandling af:*
Forslag til lov om afløsning og statens overtagelse af retten til fiskeri med ålegårde og andre særlige rettigheder til fiskeri på søterritoriet.
- 6) *Anden behandling af:*
Forslag til lov om lempelse af beskattningen af merindtægt for skatteåret 1957—58.
- 7) *Eventuelt: anden behandling af:*
Forslag til lov om vurdering og beskattning til staten af faste ejendomme.

Mødet hævet kl. 14⁵³.

114. møde.

Torsdag den 14. juni kl. 13.

Første næstformand (Arnth-Jensen): Udvalget angående forslag til lov om vurdering og beskatning til staten af faste ejendomme har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer er omdelt.

Udvalget angående forslag til lov om ændring af lov om ferskvandsfiskeri har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer er omdelt.

Udvalget angående forslag til lov om tillæg til lov om udlån til modernisering og rationalisering af erhvervsvirksomheder indenfor landbrug, gartneri og frugtavl har afgivet tillægsbetænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

Den første sag på dagsordenen var:

Valg af 1 medlem af Danmarks Nationalbanks repræsentantskab (i stedet for forsvarsminister Poul Hansen).

(Jfr. tidenden sp. 5145).

Valgt blev: *Bundvad*.

Den næste sag på dagsordenen var:

Valg af 1 stedfortræder for Johs. Christiansen til det i henhold til § 6 i lov nr. 74 af 15. marts 1934 om spiritus og gær nedsatte udvalg (i stedet for forsvarsminister Poul Hansen).

(Jfr. tidenden sp. 5145).

Valgt blev: *Holger Larsen*.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredie behandling af forslag til lov om ændringer i lov om kreditforeninger.

(Anden behandling findes i tidenden sp. 4960, udvalgets tillægsbetænkning i tillæg B. sp. 755).

Der var stillet 2 ændringsforslag i tillægsbetænkningen.

Udenfor tillægsbetænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Ændringsforslagene sattes først til forhandling.

Udvalgets ordfører (Chr. Rasmussen): Udvalget har efter anden behandling holdt et møde, og da enigheden om dette lovforslag ved anden behandling var af en lidt tvivlsom karakter, er de radikale og de socialdemokratiske medlemmer af udvalget gået med til en ændring af lovforslaget — en ændring, der også har fået tilslutning af de øvrige udvalgsmedlemmer og boligministeren, således at lånegrænsen for beboelsejendomme nedsættes fra 22 000 kr. til 21 000 kr.

Ændringsforslag nr. 2 er kun en naturlig konsekvens af de forhøjelser, som sker i lånegrænserne i forhold til den automatiske regulering, der hidtil har fundet sted, og som skal kunne fortsætte i tiden fremover.

Jeg skal på hele udvalgets vegne anbefale de to ændringsforslag og lovforslaget til endelig vedtagelse.

Boligministeren (Kjærboel): Det er jo ikke almindeligt, at man får lejlighed til to gange at takke et udvalg for dets arbejde, men det kan jeg altså gøre i dette tilfælde. For anden gang takker jeg udvalget for dets arbejde og for dets enstemmige tillægsbetænkning. De deri indeholdte ændringsforslag kan jeg tiltræde.

Hermed sluttede forhandlingen om ændringsforslagene.

Ændringsforslagene nr. 1 og 2 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget som helhed sattes derefter til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget vedtoges enstemmigt med 120 stemmer.